

YURAK ISHEMIK KASALLIKLARI BELGILARI, KELIB CHIQISH SABABLARI, DAVOLASH VA OLDINI OLISH CHORALARI.

Usmonova Davlatxon Sotvoldiyevna

*Fargʻona shahar Abu Ali Ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi
“Terapevtik fanlar” kafedrasi oʻqituvchisi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada yurak ishemik kasalliklari belgilari, kelib chiqish sabablari, davolash va oldini olish choralari haqida aytib oʻtilgan va muallif tomonidan tavsiyalar berilgan.

Kalit soʻzlar: Stenokardiya, miokard infarkt, ateroskleroz, kardioskleroz, kardiolog, toj arteriya

SYMPTOMS, CAUSES, TREATMENT AND PREVENTION OF ISCHEMIC HEART DISEASE.

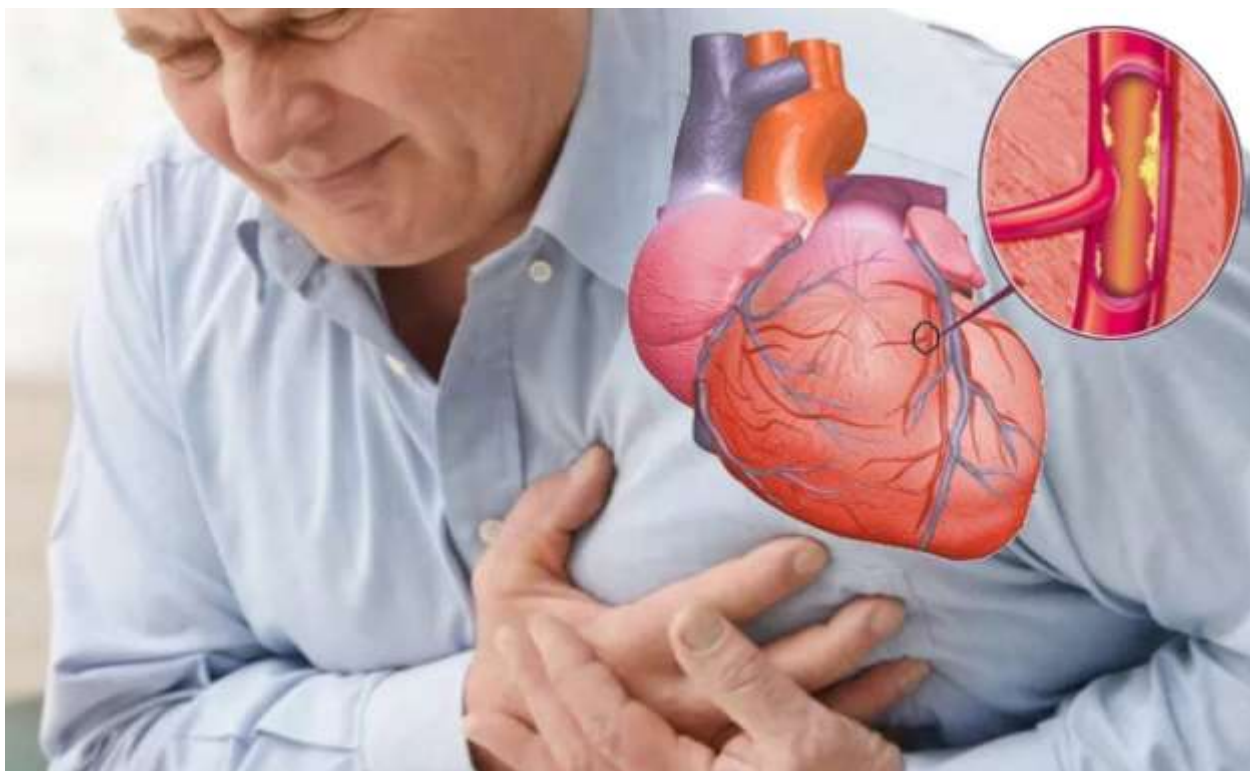
Annotation: This article discusses the symptoms, causes, treatment and prevention of ischemic heart disease, and the author gives recommendations.

Keywords: Angina, myocardial infarction, atherosclerosis, cardiosclerosis, cardiologist, coronary artery

Yurakning ishemik kasalligi — [yurak-tomir sistemasining](#) keng tarqalgan kasalligi; miokard ishemiyasi va koronar qon aylanishining buzilishi bilan kechadi. Yurakning ishemik kasalligikga, asosan, koronar (toj) tomir arteriyalari aterosklerozi natijasida yurak muskullarida qon aylanishining yetishmay qolishi va shu tufayli yurakning qonga yolchimasligi sabab boʻladi. Yurakning ishemik kasalligik.ga stenogkardiya (dastlabki, muqim, nomuqim), miokard infarkti,

infarktdan keyingi kardioskleroz, aritmik tur va yurak yetishmovchiligi kiradi. Yurakning ishemik kasalligik. muntazam rivojlanib boruvchi og‘ir yurak xastaligi hisoblanadi. Yosh ulg‘aygan sari kasallik uchrashi ko‘payadi.

Yurakning ishemik kasalligi klinik jihatdan bir xilda kechmay, dam zo‘rayib, dam bosilib turadi. Ko‘pincha yurakning ishemik kasalligi, zimdan kechib, bemor o‘zining shunday xavfli kasallikka chalinganini bilmay, shifokorga murojaat qilmay yuradi. Odatda, Yurakning ishemik kasalligik.ning dastlabki klinik belgilaridan biri — zo‘riqish stenokardiyasi xuruji bo‘lib, jismoniy ish bajarilganda ro‘y beradi. Keyinchalik kasallik uzoq davom etishi, hatto yillab cho‘zilishi mumkin. Ko‘pincha zo‘riqish stenokardiyasiga birmuncha vaqtdan keyin tinch holatda ham kuzatiladigan tinch holat stenokardiyasi hurujlari qo‘shilishi mumkin.

Yurakning ishemik kasalligining kelib chiqishi va rivojlanishiga kishilarning yoshi, kasallikka irsiy moyillik, gipertoniya kasalligi, qandli diabet, semirib ketish, ichkilikka ruju qilish, kashandalik, kam harakat (gipodinamiya), jismoniy hamda

ruhiy zoʻriqish va boshqalar sabab boʻladi. Kashandalar oʻrtasida Yurakning ishemik kasalligik.ning nisbatan koʻp uchrashi kuzatilgan.

Yurakning ishemik kasalligining rivojlanishida, ayniqsa, xolesterinning roli katta. Qonda xolesterin miqdorining oshib ketishi aterosklerozga sabab boʻladi va bu Yurakning ishemik kasalligik. rivojlanish xavfini oshiradi.

Yurakning ishemik kasalligining xavfli omilini bartaraf etsa boʻladigan va bartaraf etib boʻlmaydigan xillari bor. Koʻkrak qisishi (stenokardiya), miokard infarkti, insultni bartaraf etib boʻlmaydi; agar odam bu kasalliklar bilan bir marta ogʻrib oʻtgan boʻlsa, yurakning ishemik kasalligik. rivojlanish xavfi koʻproq boʻladi.

Yurakning ishemik kasalligining dastlabki bosqichi stenokardiya boʻlsa, miokard infarkti uning eng ogʻir shaklidir. Stenokardiya bilan bemor uzoq vaqt yashashi mumkin, ammo dastlabki davrida (birinchi uch kun) 20—30% bemorda miokard infarkti kuzatiladi. Miokard infarktining klinik belgilari, odatda, stenokardiya belgilariga oʻxshash boʻlib, faqat ogʻriq uzoqroq va kuchliroq davom etadi. Bunda dastlabki soatlardayoq oʻlim roʻy berishi yoki keyinchalik ham jiddiy asoratlarni kuzatilishi mumkin. Infarktdan keyingi kardioskleroz, yurak aritmiyasi, yurak yetishmovchiligi aslida Yurakning ishemik kasalligik. ning asoratlari boʻlib, yuraktomir sistemasi kasalliklaridan boʻladigan nogironlik va oʻlimning asosiy sabablaridir. Yurakning ishemik kasalligik. ga gumon qilinganda darhol bemorni kasalxonaga yotqizish zarur. Kasallikning klinik belgilari (kasallik tarixi, bemor shikoyatlari, perkussiya, auskultatsiya, umumiy koʻruv), elektrokardiografiya, yurak muskullariga xos fermentlar va struktura elementlari (kreatinin fosfokinaza izofermentlari, mioglobin va boshqalar) hamda qon tahlili, exokardiografiya va boshqalar tekshiruv natijalariga qarab diagnoz qoʻyiladi.

Yurakning ishemik kasalligini davolash terapevtik va jarrohlik usulida olib boriladi. Yurakning ishemik kasalligik. da parhezga rioya qilish muhim ahamiyatga ega. Ovqatning umumiy miqdori va kaloriyasini cheklab, vaznni me'yorida saqlashga harakat qilish, badan tarbiya bilan shug'ullanish, mehnat va dam olishni uyg'unlashtirish, vrach ko'rsatmalariga bekamu ko'st amal qilish lozim. Chekishni tashlash shart. Yurakning ishemik kasalligik. ning oldini olish uchun gipertoniya kasalligi, qandli diabet va boshqalarni davolash zarur.

Eslatma!

Yurakning ishemik kasalligi bilan ogʻrigan bemorlar kardiolog shifokor nazoratida boʻlishlari kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Y.I.Arslnov, T.A.Nazarov , A.A. Bobomurodov Ichki kasalliklar
- 2.SH.M.Rahimov, F.K.Gaffarova , G.A. Ataxodjayeva Ichki kasalliklar
- 3.Qosimov E. Y. va b., Ichki kasalliklar propedevtikasi. Toshkent, 1996.
- 4.Internet saytlari:

<https://uz.m.wikipedia.org>

<http://navoidsenm.uz/yangiliklar>